

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

1.1. Γενικά περί των εμπορικών εταιρειών.....	15
1.2. Έννοια της εταιρείας	15
1.3. Οι εταιρείες του εμπορικού δικαίου	17
1.3.1. Έννοια - ορισμός - διακρίσεις	17
1.3.2. Σύγκριση προσωπικών και κεφαλαιούχων εταιρειών .	20
1.4. Συνέπειες από την εμπορική ιδιότητα	21
1.5. Το κεφάλαιο των εταιρειών	21
1.5.1. Ίδιο κεφάλαιο - εταιρικό κεφάλαιο.....	21
1.5.2. Αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου.....	22
1.6. Νομική προσωπικότητα και οικονομική οντότητα των εταιρικών επιχειρήσεων	25
1.6.1. Έννοια.....	25
1.6.2. Ορισμός	25
1.6.3. Συνέπειες	25
1.7. Σκοπός και ιδιομορφία της λογιστικής των εμπορικών εταιρειών	26
1.7.1. Σκοπός.....	26
1.7.2. Ιδιομορφία	26
1.7.3. Λογιστική αντιμετώπιση.....	27
1.8. Φορολογία των εμπορικών εταιρειών	30
1.8.1. Φορολογία εταιρειών, κοινοπραξιών και κοινωνιών..	30
1.8.2. Φορολογία εισοδήματος ημεδαπών ανωνύμων εταιρειών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και συνεταιρισμών	31
1.8.3. Φορολογία υπεραξίας ακινήτων	33
1.9. Ερωτήσεις - Ασκήσεις.....	33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΟΜΟΡΡΥΘΜΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

2.1. Γενικά.....	35
2.2. Έννοια και χαρακτηριστικά της Ο.Ε.....	35
2.3. Σύσταση της Ο.Ε.-Διατυπώσεις	36
2.3.1. Γενικά	36
2.3.2. Διατυπώσεις σύστασης της ομόρρυθμης εταιρείας	37
2.3.3. Δικαιώματα των εταίρων	39
2.3.4. Υποχρεώσεις των εταίρων.....	40
2.3.5. Διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας.....	40
2.4. Η λογιστική παρακολούθηση των σχέσεων της Ο.Ε. με τους εταίρους.....	41
2.5. Αντικείμενο εταιρικής εισφοράς - Βασικές λογιστικές εγγραφές σύστασης Ο.Ε.....	42
2.5.1. Εγγραφές σύστασης	42
2.6. Έξοδα ίδρυσης ομόρρυθμης εταιρείας.....	51
2.7. Αρχικός ισολογισμός.....	52
2.8. Λειτουργία ομόρρυθμης εταιρείας	52
2.9. Αύξηση - Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου - Ισολογισμός ..	56
2.9.1. Αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου	57
2.9.2. Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου	67
2.9.3. Ισολογισμός	70
2.10. Διανομή αποτελέσματος της Ο.Ε. - Λογιστικές εγγραφές διανομής αποτελέσματος	70
2.10.1. Διανομή του αποτελέσματος της Ο.Ε.....	70
2.10.2. Περί των αποθεματικών των Ο.Ε.....	73
2.10.3. Η φορολογία των κερδών της Ο.Ε.	75
2.10.4. Λογιστικές εγγραφές	76
2.11. Λύση και εκκαθάριση της Ο.Ε.	82
2.11.1. Διάλυση - Λύση.....	82
2.11.2. Εκκαθάριση	83
2.11.3. Διανομή	84
2.11.4. Λογιστικές εγγραφές εκκαθάρισης και διανομής.....	84
2.12. Καθολική μεταβίβαση Ο.Ε. έναντι μετρητών	97
2.13. Συγχώνευση ομόρρυθμων εταιρειών	104

2.13.1. Συγχώνευση δύο ή περισσότερων εταιρειών	104
2.14. Ερωτήσεις - Ασκήσεις.....	110
2.14.1. Ερωτήσεις	110
2.14.2. Ασκήσεις	111

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΑΠΛΩΝ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

3.1. Έννοια και χαρακτηριστικά της Ε.Ε.....	121
3.1.1. Έννοια - Ορισμός.....	121
3.1.2. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα της Ε.Ε.....	121
3.1.3. Καταστατικό Ε.Ε.	122
3.2. Λογιστικές εγγραφές ετερόρρυθμης εταιρείας.....	125
3.3. Λύση και εκκαθάριση της Ε.Ε.	128
3.4. Ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία.....	128
3.5. Ερωτήσεις - Ασκήσεις.....	129
3.5.1. Ερωτήσεις.....	129
3.5.2. Ασκήσεις.....	129

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

4.1. Ορισμός έννοια και χαρακτηριστικά γνωρίσματα.....	133
4.2. Η Λογιστική της συμμετοχικής εταιρείας	134
4.2.1. Μέθοδος του τελικού μερισμού.....	135
4.2.2. Μέθοδος του άμεσου μερισμού	144
4.2.3. Η μικτή μέθοδος	148
4.2.4. Η απλοποιημένη μέθοδος	149
4.3. Ερωτήσεις - Ασκήσεις.....	149
4.3.1. Ερωτήσεις.....	149
4.3.2. Ασκήσεις.....	149

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

5.1.	Έννοια και χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε.	153
5.1.1.	Γενικά	153
5.1.2.	Έννοια - Ορισμός	154
5.1.3.	Ομοιότητες της Ε.Π.Ε. με τις προσωπικές εταιρείες ..	154
5.1.4.	Ομοιότητες της Ε.Π.Ε. με την ανώνυμη εταιρεία	154
5.1.5.	Χαρακτηριστικά της εταιρείας.....	154
5.2.	Σύσταση Ε.Π.Ε. - Δημοσιότητα - Όργανα αυτής.....	155
5.2.1.	Εταιρική Σύμβαση	155
5.2.2.	Δημοσίευση καταστατικού.....	156
5.2.3.	Διαδικασία ίδρυσης Ε.Π.Ε.	167
5.2.4.	Ακυρότητα της Εταιρείας	168
5.2.5.	Όργανα της Ε.Π.Ε. - Λειτουργία της Ε.Π.Ε.....	169
5.2.6.	Δικαιώματα και υποχρεώσεις των εταίρων	172
5.3.	Εταιρικό κεφάλαιο, εταιρικά μερίδια, εταιρικές μερίδες	173
5.3.1.	Εταιρικό κεφάλαιο	173
5.3.2.	Εταιρικά μερίδια - Εταιρικές μερίδες.....	173
5.4.	Δανειακές σχέσεις μεταξύ της Ε.Π.Ε. και των εταίρων της ..	175
5.5.	Λογιστικές εγγραφές σύστασης της Ε.Π.Ε. - Αύξηση - - Μείωση του εταιρικού κεφαλαίου - Συμπληρωματικές εισφορές εταίρων.....	175
5.5.1.	Λογιστικές εγγραφές σύστασης της Ε.Π.Ε.....	175
5.5.2.	Λογιστικές εγγραφές κατά τη λειτουργία της Ε.Π.Ε. και μεταβιβάσεως εταιρικών μεριδίων	178
5.5.3.	Αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου	180
5.5.4.	Μείωση εταιρικού κεφαλαίου.....	184
5.5.5.	Συμπληρωματική εισφορά εταίρων	188
5.6.	Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και διανομή κερδών της Ε.Π.Ε.	192
5.7.	Λύση - Εκκαθάριση και διανομή.....	196
5.7.1.	Λύση.....	196
5.7.2.	Εκκαθάριση	197
5.7.3.	Διανομή.....	198
5.8.	Συγχώνευση - μετατροπή της Ε.Π.Ε.	204
5.8.1.	Συγχώνευση	204

5.8.2. Μετατροπή.....	205
5.9. Ερωτήσεις - Ασκήσεις.....	207
5.9.1. Ερωτήσεις.....	207
5.9.2. Ασκήσεις.....	208

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

6.1. Γενικά	215
6.1.1. Έννοια και χαρακτηριστικά της Α.Ε.	215
6.1.2. Νομική προσωπικότητα της Α.Ε.	216
6.1.3. Εμπορικότητα της Εταιρείας	216
6.1.4. Επωνυμία της Α.Ε.....	216
6.1.5. Νομοθετικό πλαίσιο.....	216
6.1.6. Πλεονεκτήματα της Α.Ε.....	217
6.2. Σύσταση Α.Ε., Δημοσιότητα, όργανα της Α.Ε., Διατάξεις για τις ετήσιες λογιστικές καταστάσεις	218
6.2.1. Σύσταση (ίδρυση) της Α.Ε.	218
6.2.2. Δημοσιότητα της Α.Ε.....	220
6.2.3. Διαδικασία ίδρυσης της Α.Ε.	239
6.2.4. Όργανα της Ανώνυμης Εταιρείας.....	240
6.2.5. Διατάξεις για τις ετήσιες λογιστικές καταστάσεις	246
6.3. Ιστορική εξέλιξη της ανώνυμης εταιρείας	261
6.4. Η λογιστική κατά τη σύσταση της Α.Ε.....	261
6.4.1. Βασικές παρατηρήσεις	261
6.4.2. Βιβλία της ανώνυμης εταιρείας.....	264
6.4.3. Έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης.....	265
6.4.4. Λογιστικές εγγραφές σύστασης της Α.Ε.	266
6.5. Μετοχικό κεφάλαιο - μετοχές - ιδρυτικοί τίτλοι	278
6.5.1. Γενικά για το μετοχικό κεφάλαιο.....	278
6.5.2. Περί μετοχών	280
6.5.3. Ιδρυτικοί τίτλοι	291
6.6. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου.....	300
6.7. Ελάττωση μετοχικού κεφαλαίου.....	313
6.7.1. Ελάττωση μετοχικού κεφαλαίου ως δυσανάλογου με τις ανάγκες της εταιρείας.....	314

6.7.2. Ελάττωση μετοχικού κεφαλαίου για απόσβεση ζημιάς	316
6.7.3. Υποχρεωτική ελάττωση	317
6.8. Απόσβεση μετοχικού κεφαλαίου.....	319
6.8.1. Έννοια - Ορισμός	319
6.8.2. Διαδικασία	319
6.8.3. Τρόπος.....	319
6.9. Ομολογιακά Δάνεια	323
6.9.1. Έννοια - Ορισμός	323
6.10. Η λογιστική εφαρμογή στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης.....	338
6.10.1. Γενικά	338
6.10.2. Απογραφή και ισολογισμός τέλους χρήσης	339
6.10.3. Αποτελέσματα χρήσης	345
6.10.4. Διάθεση καθαρών κερδών.....	345
6.10.5. Περί των αποθεματικών των Α.Ε. και των Προβλέψεων.....	351
6.10.6. Διάλυση - Εκκαθάριση - Διανομή Αποτελεσμάτων Ανώνυμης εταιρείας.....	363
6.11. Συγχώνευση ανωνύμων εταιρειών.	371
6.11.1. Συγχώνευση με απορρόφηση	372
6.11.2. Συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας	372
6.11.3. Συγχώνευση με εξαγορά.....	372
6.11.4. Διαδικασία συγχώνευσης	372
6.11.5. Κλείσιμο βιβλίων συγχωνευμένων Α.Ε.	373
6.11.6. Εγγραφές σύστασης συνιστώμενης Α.Ε.....	374
6.12. Ερωτήσεις - Ασκήσεις	374
6.12.1. Ερωτήσεις.....	374
6.12.2. Ασκήσεις.....	375

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

7.1. Ορισμός - Έννοια - Χαρακτηριστικά και ιστορική αναδρομή του Συνεταιρισμού	389
---	-----

7.1.1.	Ορισμός	389
7.1.2.	Έννοια.....	389
7.1.3.	Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του συνεταιρισμού.....	389
7.1.4.	Ιστορική αναδρομή.....	390
7.2.	Κυριότερα είδη του συνεταιρισμού.....	391
7.2.1.	Τους συνεταιρισμούς, με βάση διάφορα κριτήρια, τους διακρίνουμε στις εξής κατηγορίες.....	391
7.2.2.	Λαμβάνοντας υπόψη το κύριο επάγγελμα των μελών των συναιτερισμών, διακρίνονται σε	393
7.2.3.	Ανάλογα με την προσωπική ευθύνη των εταίρων για τις εταιρικές υποχρεώσεις.....	394
7.2.4.	Ανάλογα με τον τρόπο της σύστασής τους.....	394
7.2.5.	Ανάλογα με τους βαθμούς.....	394
7.3.	Ίδρυση και διοίκηση των συνεταιρισμών	395
7.3.1.	Ίδρυση αστικού συνεταιρισμού.....	395
7.3.2.	Ίδρυση αγροτικού συνεταιρισμού	395
7.3.3.	Μέλη αστικού συνεταιρισμού	395
7.3.4.	Μέλη αγροτικού συνεταιρισμού.....	396
7.3.5.	Συνεταιριστικές μερίδες αστικού συνεταιρισμού.....	397
7.3.6.	Συνεταιριστική μερίδα αγροτικού συνεταιρισμού.....	397
7.3.7.	Διοίκηση του αστικού συνεταιρισμού.....	397
7.3.8.	Διοίκηση του αγροτικού συνεταιρισμού.....	400
7.4.	Βιβλία του συνεταιρισμού.....	401
7.4.1.	Βιβλία αστικού συνεταιρισμού	401
7.4.2.	Βιβλία αστικού συνεταιρισμού	402
7.5.	Οι λογιστικές εγγραφές - σύσταση του συνεταιρισμού.....	402
7.6.	Αύξηση και ελάττωση του συνεταιρικού κεφαλαίου	405
7.6.1.	Αύξηση.....	405
7.6.2.	Ελάττωση	406
7.7.	Εργασίες των συνεταιρισμών και λογιστική τους απεικόνιση	409
7.7.1.	Εργασίες	410
7.7.2.	Λογιστική απεικόνιση	414
7.8.	Λογιστικές εγγραφές τέλους χρήσεως - Λογιστικές καταστάσεις και διάθεση αποτελεσμάτων.....	427
7.8.1.	Προϋπολογισμός	427
7.8.2.	Απογραφή και ισολογισμός.....	427
7.9.	Διάλυση και εκκαθάριση του συνεταιρισμού	429
7.9.1.	Διάλυση	429

7.9.2. Εκκαθάριση	430
7.9.3. Εργασίες εκκαθαριστών	431
7.10. Συγχώνευση των συνεταιρισμών	432
7.11. Εγγραφές ένωσης συνεταιρισμών	433
7.12. Ερωτήσεις - Ασκήσεις	434
7.12.1. Ασκήσεις	434
7.12.2. Ερωτήσεις	437

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

ΔΙΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

8.1. Ο λόγος διάλυσης εταιρειών και ο σκοπός της εκκαθάρισης	439
8.2. Βασικές αρχές εκκαθάρισης των εταιρειών	439
8.3. Η σειρά των λογιστικών ενεργειών της εκκαθάρισης των εταιρειών και της διανομής της εταιρικής τους περιουσίας και οι σχετικές λογιστικές εγγραφές	439